

QUY CHẾ, VAI TRÒ CỦA THỪA PHÁT LẠI VÀ LUẬT SƯ TẠI THÁI LAN

Ông Thanakrit Vorathanatchakul

Tiến sĩ Luật

Công tố viên Văn phòng Trưởng Công tố, Thái Lan

Trước tiên tôi xin trình bày về quy chế và vai trò của thừa phát lại tại Thái Lan, phần tiếp theo là giới thiệu về quy chế và vai trò của luật sư.

1. Quy chế và vai trò của thừa phát lại tại Thái Lan

A. Quy chế thừa phát lại

Ở Thái Lan, thừa phát lại là công chức nhà nước. Để hành nghề thừa phát lại, ứng viên phải có văn bằng cử nhân chuyên ngành luật và phải thi đỗ kỳ thi tuyển thừa phát lại quốc gia, là một cuộc thi mà chỉ có rất ít ứng viên thành công. Ngay sau kỳ thi tuyển, các ứng viên đã thi đỗ có thể làm việc ngay như một thừa phát lại mà không cần phải trải qua một khóa đào tạo nào về nghề thừa phát lại.

Tại Thái Lan, không có Hội đồng Thừa phát lại như ở Pháp là tổ chức xã hội nghề nghiệp của thừa phát lại gồm 3 cấp: Hội đồng Thừa phát lại tỉnh, Hội đồng Thừa phát lại vùng và Hội đồng Thừa phát lại quốc gia. Tổ chức, quản lý và các hình thức kỷ luật thừa phát lại tại Thái Lan được điều chỉnh bởi Luật quy chế công chức dân sự năm 2008.

Về việc xử lý vi phạm đối với thừa phát lại, luật pháp Thái Lan quy định thừa phát lại phải chịu trách nhiệm dưới các hình như sau: trách nhiệm dân sự, trách nhiệm hình sự và trách nhiệm kỷ luật. Trách nhiệm dân sự được quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự và Luật về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng của các công chức, viên chức nhà nước năm 1996. Trách nhiệm hình sự được điều chỉnh bởi Bộ luật hình sự. Các biện pháp xử lý kỷ luật được quy định tại Luật quy chế công chức dân sự năm 2008 và Luật đạo đức công chức.

Căn cứ theo Luật về bồi thường thiệt hại ngoài hợp đồng của công chức năm 1996, nếu thừa phát lại có vi phạm gây thiệt hại cho người khác trong khi đang làm nhiệm vụ, bên bị thiệt hại không cần phải truy cứu trách nhiệm của thừa phát lại mà có quyền khiếu kiện trực tiếp đối với cơ quan nhà nước, ở đây là Bộ Tư pháp để yêu cầu bồi thường thiệt hại. Trái lại, nếu các hành vi vi phạm của thừa phát lại được thực hiện ngoài thời gian làm nhiệm vụ, trách nhiệm bồi thường thiệt hại lúc này thuộc về thừa phát lại. Bên bị thiệt hại không có quyền kiện cơ quan nhà nước.

Khi Bộ Tư pháp đứng ra chịu trách nhiệm bồi thường thiệt hại, Bộ Tư pháp có quyền yêu cầu thừa phát lại có hành vi vi phạm gây thiệt hại phải bồi hoàn khoản bồi thường thiệt hại đó nếu đó là hành vi bất cẩn nghiêm trọng khi đang làm nhiệm vụ hoặc là hành vi cố ý.

Về trách nhiệm hình sự, căn cứ theo điều 157 Bộ luật Hình sự, thừa phát lại có hành vi lạm dụng quyền hoặc từ chối thực hiện nhiệm vụ thì sẽ bị kết án phạt tù.

Các thừa phát lại là công chức làm việc trong Vụ Thi hành án. Thủ trưởng của họ là Vụ trưởng Vụ Thi hành án. Cơ quan trung ương của Vụ đặt tại Băng Cốc. Ngoài Vụ Thi hành án ở Băng Cốc, tại mỗi tỉnh của Thái Lan (77 tỉnh) đều có một Phòng thi hành án. Vụ Thi hành án là một đơn vị công trực thuộc Bộ Tư pháp mà vị trí cao nhất là Bộ trưởng.

Thừa phát lại tại Băng Cốc sẽ thực hiện nhiệm vụ tại khu vực thuộc phạm vi thẩm quyền của Tòa án Băng Cốc còn thừa phát lại thuộc Phòng thi hành án cấp tỉnh làm nhiệm vụ trong phạm vi địa lý thuộc thẩm quyền của Tòa Sơ thẩm thẩm quyền rộng của mỗi tỉnh.

Điều 278 được sửa đổi năm 2005, Bộ luật thủ tục tố tụng dân sự cho phép thừa phát lại có thể ủy quyền cho một người khác thực hiện các nghiệp vụ bán đấu giá tài sản có giá trị dưới 1.250.000 ơ rô, dưới sự giám sát của thừa phát lại. Trong tình hình hiện nay, do hạn hẹp về mặt ngân sách và thiếu nhân sự nên thừa phát lại thường phải làm việc trong tình trạng quá tải. Vì thế, quy định tại điều 278 nhằm để giảm tải công việc cho thừa phát lại liên quan đến hoạt động bán đấu giá tài sản.

B. Vai trò của thừa phát lại

Theo pháp luật Thái Lan, thừa phát lại chỉ có vai trò tổ chức thi hành các bản án, quyết định của Tòa án. Nếu như ở Pháp, thừa phát lại có độc quyền trong việc tổng đạt mọi loại văn bản tố tụng thì ở Thái Lan, thừa phát lại chỉ tổng đạt các văn bản tố tụng liên quan đến việc thi hành các bản án, quyết định của Tòa án. Ngoài ra, thừa phát lại cũng không lập vi bằng theo yêu cầu của các bên. Các quyền hạn của thừa phát lại và các biện pháp thi hành án tại Thái Lan được quy định tại Bộ luật tố tụng dân sự.

Lưu ý rằng Bộ luật tố tụng dân sự Thái Lan quy định thừa phát lại chỉ được thực hiện các biện pháp cưỡng chế thi hành đối với kê biên động sản, bất động sản, kê biên động sản trong tay người thứ ba, thủ tục cưỡng chế trả nhà và bán đấu giá tài sản. So với luật pháp của Thái Lan, luật pháp của Pháp quy định thừa phát lại thực hiện biện pháp cưỡng chế ở nhiều lĩnh vực hơn như là kê biên tiền công, tiền lương lao động; kê biên các phương tiện cơ giới đường bộ; kê biên tài sản gửi trong két sắt; thu tiền cấp dưỡng; kê biên-thi hành bắt giữ tàu bay; kê biên các quyền của cổ đông và kê biên chứng khoán.

Để thực hiện các biện pháp thi hành bản án, quyết định của Tòa án, thừa phát lại được quyền tiến hành:

(1) Kê biên tài sản

Theo Bộ luật tố tụng dân sự Thái Lan, thừa phát lại có quyền kê biên tài sản là động sản và bất động sản. Thừa phát lại được phép lục soát nơi ở của con nợ hoặc nơi mà con nợ đang chiếm hữu và có quyền kê biên, kiểm tra các tài liệu, sổ sách kế toán và được tiến hành các biện pháp phù hợp để thâm nhập trụ sở hoặc nhà ở của người bị kê biên và để mở két sắt.

(2) Kê biên động sản trong tay người thứ ba

Thừa phát lại có thể tiến hành kê biên trong tay người thứ ba các tài sản là động sản và bất động sản, bao gồm cả tiền, mà bên thứ ba đó đang nắm giữ và sẽ phải chuyển cho con nợ.

(3) Thủ tục cưỡng chế trả nhà

Căn cứ theo bản án, nếu bản án tuyên con nợ phải di dời khỏi nơi có bất động sản, nơi cư trú hoặc nơi mà con nợ đang chiếm hữu hoặc phải dỡ bỏ công trình xây dựng nhưng con nợ không thi hành thì chủ nợ có quyền yêu cầu Tòa án chỉ định thừa phát lại thực hiện các biện pháp để thu hồi tài sản thuộc sở hữu của chủ nợ.

Để thực hiện các biện pháp thu hồi lại tài sản cho chủ nợ, thừa phát lại có thể phá bỏ các cản trở đối với việc thu hồi lại tài sản. Thừa phát lại có thể yêu cầu Tòa án cấp lệnh bắt và tạm giữ con nợ khi con nợ không thi hành bản án của Tòa án.

Nếu quyết định của Tòa án yêu cầu con nợ phải dỡ bỏ công trình xây dựng, thừa phát lại có thể cho phá dỡ công trình đó và di dời các vật liệu, tài sản. Con nợ phải chịu trách nhiệm trả chi phí dỡ bỏ, di dời.

(4) Bán đấu giá tài sản

Sau khi kê biên các tài sản là động sản và bất động sản, thừa phát lại phải đề nghị thẩm phán ra quyết định cho phép bán đấu giá tài sản. Nếu không có khiếu nại, khiếu kiện, thẩm phán sẽ cho bán đấu giá tài sản. Thừa phát lại chịu trách nhiệm thông báo việc bán đấu giá tài sản cho các bên có liên quan.

Thừa phát lại phải tiến hành bán đấu giá tại nơi dành riêng cho việc bán tài sản. Sau khi thực hiện bán đấu giá, thừa phát lại sẽ chuyển tài sản đã được đấu giá xong cho người mua. Nếu con nợ và người của con nợ không rời khỏi nơi có bất động sản đã được đem bán, người mua có thể yêu cầu thẩm phán nơi có tài sản đang được thi hành ra quyết định buộc con nợ và người của con nợ phải rời đi. Nếu con nợ và người của con nợ không chấp hành mệnh lệnh, người mua có thể yêu cầu Tòa án chỉ định một thừa phát lại thực hiện các biện pháp thu hồi tài sản bị chiếm giữ.

2. Quy chế và vai trò của luật sư tại Thái Lan

Tại Thái Lan, luật sư được phép hành nghề một cách tự do và độc lập. Tất cả những người hành nghề luật sư tại Thái Lan đều phải có bằng cử nhân luật và chứng chỉ hành nghề luật sư.

Để có được chứng chỉ chứng nhận đủ khả năng hành nghề luật sư, các ứng viên bắt buộc phải học một khóa đào tạo cả về lý thuyết và thực hành, và phải thi đỗ kỳ thi được tổ chức vào cuối mỗi khóa học.

Ở Thái Lan, các luật sư được phép hành nghề không theo giới hạn về phạm vi lãnh thổ thuộc thẩm quyền của Tòa án, tức là họ có quyền hành nghề tự do trên toàn lãnh thổ. Ngoài ra, họ còn có thể thực hiện vai trò luật sư ở tất cả các cấp tòa, tức là không có vị trí đại tụng viên trước Tòa Phúc thẩm, luật sư ở Tòa Phá án.

Luật sư đóng vai trò là người đại diện cho các bên, tư vấn cho khách hàng và soạn thảo các giấy tờ tố tụng. Luật sư không bắt buộc phải tham dự vào các phiên tòa nhưng các bên thường muốn luật sư của mình có mặt và họ có quyền có luật sư đại diện cho mình trong khi xét xử.

Tổ chức xã hội nghề nghiệp của các luật sư, việc quản lý hoạt động của luật sư và các hình thức kỷ luật khi có vi phạm của luật sư được quy định tại Luật luật sư năm

1985. Theo các quy định tại Luật này, Hội đồng luật sư là cơ quan chính có trách nhiệm giám sát tất cả các luật sư. Hội đồng luật sư có Ban đạo đức nghề nghiệp của luật sư phụ trách kiểm tra các vi phạm kỷ luật và quyết định các chế tài xử lý vi phạm kỷ luật. Luật sư còn phải chịu trách nhiệm dân sự và hình sự.

Hội đồng luật sư đã xây dựng bản quy chế của Hội đồng luật sư về đăng ký công chứng viên năm 2008. Bản quy chế quy định việc đào tạo cho các luật sư về nghiệp vụ xác thực các văn bản và chữ ký. Theo đó, những luật sư sau khóa học sẽ được cấp chứng chỉ chứng nhận khả năng hành nghề công chứng viên và có đủ khả năng xác thực các văn bản giấy tờ và chữ ký. Tuy nhiên, các luật sư được đào tạo thêm bởi Hội đồng luật sư về nghiệp vụ công chứng vẫn chưa được Nhà nước công nhận. Chỉ có Bộ Ngoại giao Thái Lan được chính thức công nhận là cơ quan thực hiện các hoạt động xác thực văn bản và chữ ký tại Thái Lan. Vì vậy, hệ thống công chứng tại Thái Lan chỉ là một biện pháp xác thực các văn bản và chữ ký được áp dụng bởi các tổ chức tư./.